

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Alijs rationibus prædicta declarantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

in æternitate societate angelorum; hic alitur delicijs terrenis, ibi exornatur vestimentis gloria: hic stipatur multitudine equitum; ibi exercitibus spirituum caelestium: hic induitur purpura, & regiam gestat coronam: ibi vestietur gloria & ornabitur corona æternæ. Et quæ differentia est, inter angustias regni temporalis, & amplitudines regni caelestis, eadē est inter bona, quæ rex iustus hic possidet, & quæ illic in æternum possidebit. Si igitur ad eodē ingenia expectant præmia: quid mirum, si magnum animum, allumant ad quodlibet labores subeundos, ut illa consequantur. Nō enim cogitare debet, se excellentia ad eodē præmia consequi, propter rerum temporalium copiam, aut delicias terrenas: nec propter honorificum comitatu, nec propter purpuram aut coronam, quatenus hæc illi honori sunt & gloria. Nam horum satis multa habent Imperatores & Principes gentium: qui, si forte aliquid boni habent: hæc ipsa habent pro premio: illis autē Christianis scilicet Regibus, dat Rex caelestis omnia temporalia, quibus vtuntur, tanquā additamenta. Quare necesse est eos laborare, seque mortificare, ne ab illis trahi se patiantur: sed status sui obligationi satisfaciant. Nam (ut S. Gregorius ait) ad magna præmia non nisi per magnos labores peruenitur: qui tamen magni dici non possunt, si cum immensa magnorum præmiorum magnitudine conferantur.

§. II. Alijs rationibus prædicta declarantur.

6.

ALIA sunt nomina & tituli, qui vel manibus palpantur & Reges ac gubernatores obligant, ut sint valde perfecti. Duo sunt nomina valde insignia: quia ex eorum perfectione pendet Reip. perfectio; eorum verò malitia redundat in eiusdem detrimentum. Si *navis gubernator* vigilans sit, navis ipsa salva appellit ad portum: si autem dormiat, & negligat, facile patietur naufragium. Si *pastor* vigilat, securus est grex à lupis: ipso autem dormiente, lupus invadit & dispergit gregem & oves. Si *generalis dux exercitus* sit animosus, animum quoque & fortitudinem addit toti exercitui: ac si ille sit timidus & ignarus, timiditatem quoque & ignaviā facile illis adfert. Cum igitur Rex hæc omnia officia obeat in Rep. omnino tenetur esse valde bonus, si velit illam valde bonam: si enim fuerit valde malus, & illa erit valde mala; experientia siquidem docet, bonum aut malum exemplum Regis & Dominorum, facile trahere subditos & domesticos. Quod insinuavit bene Ecclesiasticus, dicens: *secundum iudicem populi, sic & ministri eius: & qualis rex est civitatis, tales & inhabitantes in ea.* Et Poëta dicit: *totus componitur orbis Regis ad exemplum.* Et: *mobile mutatur semper cum Principe vulgus.* Quādo Rex honori sibi dicit virtutem, tota Resp. in ea ponit suum honorem: quod si Rex mutetur & vitij se dedat, illa quoque fit vitiosa: b *Cum Rege sancto plebs est sancta, & cum electo electa, & cum perverso perversa.* Rex sanctus non sibi solus talis est, sed omnibus subditis: eiusque bona opera sunt muti Concionatores,

qui

*Cælestia sola
m. gr. a
sunt.*

*Hom. 17. in
Euang.*

*Regis ad ex-
emplum to-
tus compo-
nitur orbis.*

a Eccl. 10. 2.

*Claudianus
de v. hono-
rij Cons.
b Esa. 17. 2*

qui tamen per totum regnum clamant: dicuntque omnibus, quod solebat
Apostolus dicere: *imitatores mei estote sicut & ego Christi.*

QVOD SI Rex degeneret ab eo quod debet, sequaturq; liberè suas appeti-
tiones, prauis suis exemplis alios scandalizabit, eosq; ad ea sequenda tra-
het; nã & hæc sunt tanquã muti prædicatores, qui debiliũ corda peruertit.

QVARE si in illud extremum inclinēt, vt velit omninò esse improbus: ve-
rè est talis vehemēter, potestas enim ad id arma illi subministrat; habetq;
multos socios, qui eum vt talis sit, iuuent. Ac propterea Ieremias loquēs de
improbo quodam Rege, eiusq; subditis: eos contulit cum quadam sporta
difficiliũ pessimarum, adeo vt comedi nõ possent. Et hoc ipsum adiuuat Satanæ cal-
liditas: qui studet, omne genus vitiorum colligere in huiusmodi capitibus,
quæ semel infecta, facile totam Remp. prauæ suæ vitæ exemplo inficiunt.

Ac propterea Isaias lugens perditionem sui populi, ita suos sermones au-
spicatur: *e omne caput languidũ, & omne cor mœrens, a planta pedis vsque ad ver-
ticem capitis non est in eo sanitas.* Si enim caput & cor malè habeant: quomodo
non malè haberent reliquæ partes, quæ ab illis & vitam & bonam constitu-
tionem accipiunt? Si igitur capita regni, & ciuitatum, & familiarum, vitijs
sunt corrupta: non mirum, si reliqui a minori vsque ad maiorem simul cum
illis inficiantur. Benè hoc expertus est miser ille populus Hebræus: qui cùm
Rex aliquis erat idololatra, relinquebat verum DEVM, & falsos adorabat,
quos videbat Regē adorare. Et in infelicibus nostris temporibus experti su-
mus, quòd cùm pestifera hæresis capita tetigerit, absque resistantia inficit
reliquos, quia eam facile amplectuntur. Et si auaritia aut libido in Principe
dominetur, omnes gloriantur sequentes illos: honori sibi ducentes eodem
habitu indui, quo Regi suo placeant. Et ob hanc causam, vt ait sanctũ Tri-
dentinum Concilium, perfecta Ecclesiæ reformatio & Reipublicæ Christi-
anæ incipere debet ab ijs, qui gubernant; *quia integritas, inquit, presidenti-
um, salus est subditorum, & illis reformatis, facile subditi reformantur.*

HINC alia duo nomina & tituli oriuntur; quæ etiam plurimum obli-
gant, vt Principes studeant perfectioni. Bonus enim Rex regnum sibi & fi-
lijs suis conseruat; malus, & sibi & filijs amittit. Sicut ipse Deus D.N. monet
in Deuteronomio: *ne Rex declinet a lege in partem dextram vel sinistram: vt
longo tempore regnet ipse, & filij eius in Israel.* Et Sapiens dixit: *g Rex qui iu-
dicat in veritate pauperes, thronus eius in aeternum firmpabitur.* Et si Rex Saul
Deo obediisset conseruasset regnum filijs suis: sed quia non obediuit,
illud amisit, cuius loco elegit DEVS Dauidem: *h virum iuxta cor suum;* cuius
regnũ semper conseruauit: quia Deo obediuit. Et quãdo filius eius Salomon
incidit in idololatriam, in causa fuit (vt ait Eccles.) cur ira Dei super eius
filios descenderet: *regnumq; ipsum fieret bipartitum, & in duas factiones di-*

uisum

Regis Con-
cilio efficax.
c. 1. Cor. 11. 1.

7.
Scandalum
eius noxiũ.

d Iere 24. 8.

c Isai. 1. 5.

Sess. 6. c. 1.
de refor.

8.
Regnum
pendet à
moribus.
f Deut. 17.
20.
g Irou. 29.
34.

h 1. Reg. 10.

14.
Act. 13. 22.

i Eccl. 4. 2. 23

9.
k Prou. 29.4.
Regni suc-
cessus à
Rege.

12. Reg. 12.

10.

m 2. Reg. 24
12.

10.

n Sap. 6. 2.
Iudicium
Regibus tre-
mendum.Pis iucun-
dum.Momento
fulget sce-
ptum.

Psal. 2. 10.

uifum cum ingenti virtuteque damno. Rex enim bonus regnum iustum pro-
sperat; malus vero deualtat, quemadmodum dixit Sapiens; *k Rex iustus erigit
terram, quæ collapsa est; anarius autem destruet eam.* Sæpe enim Deus remunerat
boni Regis obsequia; mali vero peccata punit in subditis, qui eius victorum
sunt participes. Satis prospere progrediebatur regnum Dauidis, quam diu
ille iustitiam seruauit, sed quando ipse exorbauit a via, & iulit uxorem pro-
ximisui, voluitque populum suum numerare, totum regnum fuit turbatum,
& repletum miseris; & in penam tui peccati dixit illi Dominus: *in iram tibi
datur optio, elige unum, quod uolueris ex his, scilicet, bellum, aut pestem.*
Hac ratione insinuans tres huiusmodi miseras, in quibus tot mortes & affli-
ctiones eueniunt: sæpe euenire ob peccata Regum & gubernatorum, quos
subditi imitantur: & quoniam omnes earundem culpam sunt participes,
ideò easdem luunt penas.

DENIQUE seuerum illos Iudicium obstringit, quod in hora mortis exci-
piet: quando Rex Regum seueram vitam & gubernationis suæ ab eis ratio-
nem exiger, punietque horrendis tormentis malos: quemadmodum illos
monuit Sapiens his uerbis: *n Audite Reges, & intelligite, dicens iudices finium
terra. Præbete aures uos, qui continetis multitudines, & placetis uobis in turbis
nationum: quoniam data est a Domino potestas uobis, & uirtus ab Altissimo, qui inter-
rogabit opera uestra, & cogitationes scrutabitur: quoniam, cum essetis ministri regni il-
lius, non rectè iudicastis: nec custodistis legem iustitiae, neque secundum uoluntatem Dei
ambulastis. Horrende & cito apparebit uobis: quoniam iudicium durissimè his, qui
presunt, fiet. Exiguo enim conceatur misericordia: potentes autem potenter tormen-
ta patiemur. Non enim subtrahet personam cuiusquam Deus, nec uerebitur magni-
tudinem cuiusquam: quoniam pusillum & magnum ipse fecit; & equaliter cura est
illi de omnibus. Fortioribus autem fortior instat cruciatio. Ad uos ergo Reges sunt hi
sermone mei ut discatis Sapientiam, & non excidatis. Qui enim custodierint iustitiam
iustè, iustificabuntur: hæc omnia Sapiens: quibus minatur, terret, & cohibet
potentes, ne potentia suæ fidentes, Dei legem & iustitiam conculcèt. Sed,
ne animum abiciant ac desperent, eisdem animam spe bona; quod si erga li-
tos subditos iustitiam colant, Deus erga ipsos eandem seruabit: bonaque ipso-
rum obsequia remunerabit. Idque cito: ut magis solliciti uiuant, neicientes
horam, qua supremus Iudex uenturus est ad exigendam rationem: neque
omnis eorum regia potestas poterit uel ad momentum uitam producere,
cum eius finis ac terminus a Deo præscriptus aduenerit.*

QUAMOBREM nullum aptius consilium accipere possunt, quam alterius
Propheta regi dicentis: *Nunc Reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram
Seruite Domino in timore; & exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam,
ne quando transcatur Dominus, & pereatis de uia iusta. Cui exarserit in breui ira eius,*

beati

beati omnes qui confidunt in eo. Quod si Reges & qui Reipublicæ sunt capita intorrogent: quænam sit illa disciplina quam discere, & quænam via iustitiæ, quam ambulare debeant, vt salutem suam reddant securiorem? respondebimus: *custodiam legum*, & documenta, quæ in sequentibus capitibus proponuntur.

*Custodia
legum via
Regum.*

CAPVT II.

PERFECTIONEM IN IIS QVI GVBERNANT ESSE
difficilem: & inuiti debere humilitati cum magnanimitate
coniunctæ: mortificatâ superbiâ.

VAMVIS Christiana perfectio cuius eam profitenti sit difficilis; ac propterea *crux* appelletur, *mortificatio*, *via arcta*, & *porta angusta*: in iis tamen qui Reipublicâ gubernant est multò difficilior: quia supra onera omnibus communia addit ea, quæ gubernationis sunt propria, quæ sunt valdè graua.

*Perfectio
difficilis
maxima
gubernanti.*

QVÒ autem gubernatio est vniuersalior, eò est etiam grauior, & quò subditorum numerus maior est: ac crescunt magis onera gubernationis. Nam quilibet *paterfamilias* oneratur iis, qui in sua sunt familia; *prator*, civitatis, tota ciuitate; *Rex*, toto regno, *Episcopus*, tota sua diocesi; & *Pontifex Summus*, vniuersa Ecclesia. Propterea enim Christus Dominus dixit S. Petro, qui Ecclesiæ erat caput, *tu es Petrus: & super hanc petram* tanquam fundamentum *adificabo Ecclesiam meam*, & quemadmodum lapides fundamenti sustinent totum onus aedificij, ita cuiuscunque Reipublicæ *capita* sustinere debent onus omnium eius partium. Quibus etiam aptari potest illud Dauidis: *b possidisti homines super capita nostra*, vt eorum scilicet pondus portemus. Estque aded graue hoc onus, vt Apostolus dixerit: *e prepositos* sub eo *gemere*, quia non solum animæ suæ rationem Deo sunt reddituri, sed etiã aliorum. Et cum eisdem capitibus loquitur illa sententia alterius Prophetæ, dicens: *d custodi virum istum, qui si lapsus fuerit, erit anima tua, pro anima eius*. Qui igitur tot animas super caput suum accepit: quomodo non gemit sub tanto onere, veritus, ne propria ipsius ignauia & incuria illa pereant?

1.
*Ob nume-
rum ani-
marum,*

a Mat. 16. 18

*b Psal. 65. 12
c Heb. 13. 7.*

*d 1. Reg. 20.
9.*

HV I e difficultati illa quoque accedit ex parte operum studiosorum, in quibus perfectio consistit: nam etsi verum sit, quod omnes virtutes sint tãquam sorores coniunctæ, ita vt altera alteri non repugnet, aliqua tamè difficillime in suis actibus & operationibus simul conueniunt. Et tales sunt illæ quæ censentur propriæ eorum, qui Reipublicam gubernant, qui tamen te-

2.
*Ex difficul-
tate ope-
rum.*